

Vår referanse:
2017/16-1-A40

Saksbehandler:
Anne Søvold Vikanes

Dato:
04.01.2017

Yrkesfaglig modell med både Vg1 og Vg2 innenfor dagens ressursramme

Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato
Oppvekst- og kulturutvalget	17/3	17.01.2017
Administrasjonsutvalget	17/8	31.01.2017
Lokalstyret	17/6	13.02.2017

Lokalstyrets behandling – 13.02.2017

Lokalstyrets behandling - 13.02.2017

Administrasjonssjefens anbefaling ble enstemmig vedtatt.

Lokalstyrets vedtak – 13.02.2017

Lokalstyrets vedtak - 13.02.2017

Oppvekst- og kulturutvalget søker departementet om godkjenning med sikte på at Longyearbyen skole, videregående avdeling kan opprette en forsøksordning fra skoleåret 2017-2018 hvor de tilbyr Vg1 Bygg- og anleggsteknikk. Skoleåret 2018-2019 vil skolen tilby Vg2 Byggteknikk i tråd med forutsetningene gjennomgått under saksopplysninger.

Elevene som tar Vg1 Bygg- og anleggsteknikk vil få mulighet til å fortsette på Vg2 Byggteknikk året etter, forutsatt at de oppfyller opptaksvilkårene.

Longyearbyen lokalstyre får fullmakt til å jobbe videre med skisserte modell og gå i dialog med lokalt næringsliv, Troms fylkeskommune, opplæringskontor, departement og naturlige samarbeidspartnere for å få nødvendige avklaringer og fullmakter. Dette inkluderer flytting av fag mellom år på yrkesfaglig løp, samt foreslått endring i historiefaget.

Oppvekst- og kulturutvalget ber lokalstyret vurdere om de har mulighet til å bistå med noe midler i 2018 (ressurs tilsvarende 10-20 % stilling) for å bidra til at lokalt næringsliv skal kunne ta imot elever i det omfang som modellen legger opp til.

Administrasjonsutvalgets behandling - 31.1.2017

Administrasjonssjefens anbefaling ble enstemmig vedtatt.

Administrasjonsutvalgets innstilling - 31.1.2017

Enstemmig som anbefalingen.

Oppvekst- og kulturutvalgets behandling - 17.01.2017

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Oppvekst- og kulturutvalgets vedtak - 17.01.2017

Oppvekst- og kulturutvalget søker departementet om godkjenning med sikte på at Longyearbyen skole, videregående avdeling kan opprette en forsøksordning fra skoleåret 2017-2018 hvor de tilbyr Vg1 Bygg- og anleggsteknikk. Skoleåret 2018-2019 vil skolen tilby Vg2 Byggteknikk i tråd med forutsetningene gjennomgått under saksopplysninger.

Elevene som tar Vg1 Bygg- og anleggsteknikk vil få mulighet til å fortsette på Vg2 Byggteknikk året etter, forutsatt at de oppfyller opptaksvilkårene.

Longyearbyen lokalstyre får fullmakt til å jobbe videre med skisserte modell og gå i dialog med lokalt næringsliv, Troms fylkeskommune, opplæringskontor, departement og naturlige samarbeidspartnere for å få nødvendige avklaringer og fullmakter. Dette inkluderer flytting av fag mellom år på yrkesfaglig løp, samt foreslått endring i historiefaget.

Oppvekst- og kulturutvalget ber lokalstyret vurdere om de har mulighet til å bistå med noe midler i 2018 (ressurs tilsvarende 10-20 % stilling) for å bidra til at lokalt næringsliv skal kunne ta imot elever i det omfang som modellen legger opp til.

Anbefaling:

Oppvekst- og kulturutvalget søker departementet om godkjenning med sikte på at Longyearbyen skole, videregående avdeling kan opprette en forsøksordning fra skoleåret 2017-2018 hvor de tilbyr Vg1 Bygg- og anleggsteknikk. Skoleåret 2018-2019 vil skolen tilby Vg2 Byggteknikk i tråd med forutsetningene gjennomgått under saksopplysninger.

Elevene som tar Vg1 Bygg- og anleggsteknikk vil få mulighet til å fortsette på Vg2 Byggteknikk året etter, forutsatt at de oppfyller opptaksvilkårene.

Longyearbyen lokalstyre får fullmakt til å jobbe videre med skisserte modell og gå i dialog med lokalt næringsliv, Troms fylkeskommune, opplæringskontor, departement og naturlige samarbeidspartnere for å få nødvendige avklaringer og fullmakter. Dette inkluderer flytting av fag mellom år på yrkesfaglig løp, samt foreslått endring i historiefaget.

Oppvekst- og kulturutvalget ber lokalstyret vurdere om de har mulighet til å bistå med noe midler i 2018 (ressurs tilsvarende 10-20 % stilling) for å bidra til at lokalt næringsliv skal kunne ta imot elever i det omfang som modellen legger opp til.

Saksopplysninger:

I tråd med vedtak i OKU 1. november har Longyearbyen skole sett på mulighetene for å kunne tilby en yrkesfaglig modell med et helhetlig løp, det vil si både Vg1 og Vg2. Dette er gjort opp mot forutsetningen at skolen skal holde seg innenfor dagens ressursramme. Det kan være et behov for å tilføre en ressurs tilsvarende 10-20 % stilling for oppfølging i bedrift – det vil blant annet avhenge av hva aktuelle opplæringskontor kan bidra med av ressurser innenfor oppfølging.

Variasjon i årskull og fordeling av elever på yrkesfag / studiespesialisering

Med så små forhold vi har på Svalbard, vil det være store naturlige variasjoner på kullene som kommer inn fra ungdomstrinnet til videregående avdeling. Det er også en kjensgjerning at en del familier flytter når barna skal starte på videregående opplæring, denne andelen er også varierende. Videre har det vært en del variasjoner i andel av elevene som søker på hhv studiespesialisering og yrkesfaglige opplæring

Det er en fordel om vi lokalt er i stand til å tilby et opplæringsløp som er mest mulig uavhengig av elevtall og fordeling av elever på hhv studiespesialisering og yrkesfaglige løp fra år. Da demmer vi i større grad opp for enkeltelever/veldig få elever i fag, samt at vi får en jevnere forutsigbar ressursbruk og rekruttering av ansatte på videregående avdeling.

Vi bør også se om vår lokale modell åpner opp for tilbud som kan være attraktive i krysningen mellom yrkesfaglige- og studiespesialiserende løp – slik som veier til studiekompetanse på yrkesfag. Dette er også et fokusområde nasjonalt.

Samtidig må vi se hvilke løsninger som er gjennomførbare kvalitetsmessig, det kan være utfordrende og tilpasse undervisninger til ulike årstrinn og mål.

En måte å gjøre dette på er å tilby elevene samme undervisning innenfor fellesfagene uavhengig om de følger det ene eller andre løpet. Dette er vår nåværende modell basert på, men vi har på nytt vurdert om det er andre eller nye muligheter enn de vi benytter oss av i dagens tilbud. Dette gir skolen også en mer håndterbar timeplan.

På bakgrunn av dette foreslås det å gjøre mindre endringer i fag- og timefordeling, men ikke større enn at det fortsatt anses som et ordinært løp.

Flytting av fag mellom år på yrkesfaglig løp

Det foreslås at skolen innenfor yrkesfaglig løp flytter:

- Norsk- og engelskfaget til Vg1, fra tidligere å være fordelt mellom Vg1 og Vg2
- Yrkesfaglig fordypning fra Vg1 til Vg2

I norsk og engelsk har elevene på et normalt yrkesfagløp i løpet av Vg1 og Vg2 de samme kompetansemålene som Vg1 studiespesialisering. Det er flere eksempler på slike løsninger i veiledningen til fleksibilitet i fag – og timefordeling.

Mellom 0,75 og 1,5 timer pr uke i fagene bør det undervises med 2 lærere dersom elevtallet totalt på studieforberedende og yrkesfag utgjør mer enn et minsteantall elever vi må ta stilling til. Dette bør blant annet gjøres for å ivareta yrkesretting av undervisningen.

For at total timebelastning skal bli normal, skyves faget yrkesfaglig fordypning over til Vg2. Det andre året blir da mer praktisk orientert med blant annet en god del utplassering i bedrifter. Bedriftene får kun elever som går på Vg2 utplassert. Dette kan gjøre det lettere for bedriftene å ta imot elever, da elevene har vært gjennom mer yrkesrettet opplæring og er ett år eldre og mer modne enn Vg1-elever.

Det vises for øvrig til timetall slik de fremgår i vedlegget i kolonner for Bygg- og anleggsgag Lyb.

Det første året av et yrkesfaglig løp vil på grunn av dette bli mer teoriepreget enn dersom engelsk- og norskfaget fordeles over to år. På en annen side kan det være motiverende for elevene å vite at de er ferdige med hovedtyngden av teorifagene etter det første året, og at det andre året i enda større grad blir yrkesrettet og praktisk. Det kan være en utfordring for elever som slutter eller flytter etter Vg1, det er likevel enklere å fylle manglende yrkesfaglig fordypning, enn manglende fellesfag.

For matematikk- og naturfag er det ingen endringsforslag, og disse fagene ligger kun på Vg1. Yrkesfagelevne har også i disse fagene undervisning sammen med studiespesialisering. De gjør seg ferdig med matematikkfaget i februar ved at de har like høyt timetall pr uke som studiespesialisering (men skal ha færre årstimer). Fra februar fases de inn på naturfag sammen med elevene på studiespesialisering og får igjen et høyere uketimetall enn årstimetallet skulle tilsi for å bli ferdige med naturfag til våren. I disse to fagene er det også noen færre kompetansemål for de yrkesfaglige elever enn for elever på studiespesialiserende.

Yrkesrettede fellesfag

Noe av grunnen til at vi ser mulighet for å kunne tilby også Vg2 er at lærer som underviser i yrkesrettede fellesfag kan undervise elever fra både Vg1 og Vg2 delvis samtidig ved at yrkesrettede fellesfag parallelllegges/samkjøres. Dette krever at faglærer er fleksibel og har en solid kompetanse.

Samarbeid med lokale virksomheter/lokalt næringsliv

Modellen forutsetter at lokalt næringsliv/lokale virksomheter tar imot og gir opplæring til elever i faget yrkesfaglig fordypning samt ca 100 timer av fagene produksjon og tegning/bransjelære. Det betyr utplassering i ca 520 timer på et Vg2 skoleår (og ca 350 årstimer for elever som også sikter mot studiekompetanse).

I praksis betyr dette at elevene på Vg2 utplasseres nesten 2 dager pr uke (1 dag + ca 2 t neste dag for elever som også ønsker studiekompetanse).

Det vil være behov for noe oppfølging og bistand til virksomheter og næringsliv knyttet til dette.

Alternativt løp til studiekompetanse

Som et ledd i å tilby et opplæringsløp som i mindre grad skiller på om elevene går et yrkes- eller studiespesialiserende løp, har vi sett på muligheten for å kunne tilby et yrkesfaglig løp som kan gi studiekompetanse og fagbrev i løpet av 4 til 4,5 år. Det er en forutsetning at et slikt løp ikke medfører noen ekstra kostnader for skolen, det forutsettes at det kun er timeplanteknisk tilrettelegging som må gjøres. Tilbudet ligger der egentlig allerede, men må sannsynligvis få en godkjenning og bli presentert som en mulighet for elevene. Elever som velger et slikt alternativt løp bør være motiverte for en betydelig innsats og et tøft skoleløp. Et slikt tilbud har en del til felles med YSK/TAF-ordninger som tilbys ved flere videregående skoler.

Elevene som velger et slikt løp følger fagene norsk, engelsk, naturfag, historie og matematikk med samme timetall som elevene innenfor studiespesialisering.

Nødvendige avklaringer – videre arbeid

Ressursbruk

Hva kan Troms fylkeskommune og opplæringskontor bidra med?
Er lokale bedrifter og virksomheter positive til å ha utplassert elever i det angitte omfanget?
Hvor mye opplæring trenger ansatte i bedrifter og virksomheter?

Lærling - elev

Når kan elevene starte som lærlinger, i løpet av eller etter Vg2? Avklares i samråd med Troms fylkeskommune/opplæringskontor.

Hvor lang læretid skal de ulike elevene ha?

(Hva teller yrkesfaglig fordypning som og hvorvidt skal elevene følger skole-/arbeidsår?)

Skal elever på Vg2 yrkesfag ha faget kroppsøving (avhengig av starttidspunkt som lærling)?

Timeplantekniske utfordringer

Lokal modell med samkjøring av fellesfag, legger klare føringer for timeplanleggingen. Så langt ser det ut til å kunne løses ved å kunne strekke flere dager maksimalt. Det må ses nærmere på flere detaljer knyttet til dette.

Sentral godkjenning

Søke om forsøksordning og eventuelle andre nødvendige unntak / godkjenninger. Avklares i samråd med departementet (se også del om Utfordringer knyttet til historiefaget i dagens modell under):

Utfordringer knyttet til historiefaget i dagens modell

Dette faget har i et normalt videregående løp 56 årstimer på Vg2 og 113 årstimer på Vg3. Ved Longyearbyen skole har vi kjørt faget over alle 3 årskullene på Vg ved å ett år tilby 56 årstimer til Vg1 Vg2 sammen, så neste år tilby 113 årstimer til Vg2 og Vg3 sammen. Dette fører til at noen elever starter med historie på Vg1, og andre elever på Vg2. Rekkefølgen varierer også, da Vg2 enten starter med gammel eller nyere historie. Alle elever som ønsker studiekompetanse, må ha historiefaget. For elever som tar påbygging etter yrkesfag, tilbys det for de som har påbygging 140-timers historiefag over ett år.

Historiefaget skaper utfordringer for oss både når elever som har gått på Vg1 slutter, og når vi skal ta imot fastlandselever. Vi har opplevd at flere elever som har tatt deler av historiefaget på Vg1 her, ikke får dette «godkjent» når de begynner på Vg2 på fastlandet. De har måttet ta denne delen av faget på nytt.

Når vi skal ta inn fastlandselever på Vg2 og Vg3, risikerer vi å ikke kunne tilby noe historiefag da de allerede har gjennomført den delen av faget vi tilbyr. Det kan også være at elevene ikke har forutsetninger for å starte på Vg3-historie når de ikke har fulgt den foregående delen eller at det timeplanteknisk ikke er tilrettelagt for deres trinn.

Fastlandselevne er kjent med at de må påregne å ta noen fag som privatist. Historiefaget er imidlertid et stort og omfattende fag som vi synes kommer uheldig ut i vår nåværende modell.

Forslag til framtidig historiefag

Å tilby normalordningen med historiefag hvert år med hhv 56 årstimer på Vg2 og 113 årstimer på Vg3 er det mest ønskelige. Samtidig er det en kjensgjerning at vi i noen år har ganske få elever på Vg3, og det vil medføre ca 15 % økt stillingsbruk årlig på Vg i sammenlignet med dagens modell.

En variant som utgjør en årlig økning på ca 10 % av en lærerstilling er å tilby 56 årstimer på Vg2 og 113 årstimer på Vg3 med ei studieøkt på 0,75 time pr uke for elevene på Vg3.

Vedlegg

1 Yrkesfaglig modeller